

MISSATGE DEL SANT PARE FRANCESC PER A LA 58a. JORNADA MUNDIAL D'ORACIÓ PER LES VOCACIONS

Sant Josep: el somni de la vocació

Estimats germans i germanes:

El passat 8 de desembre, amb motiu de el 150è. aniversari de la declaració de sant Josep com a patró de l'Església universal, va començar l'Any dedicat especialment a ell (cf. *Decret de la Penitenciaria Apostòlica, 8 de desembre de 2020*). Per part meua, vaig escriure la Carta apostòlica *Patris corde* per tal «que creixi l'amor envers aquest gran sant». Es tracta, en efecte, d'una figura extraordinària, i al mateix temps «tan propera a la nostra condició humana». Sant Josep no impactava, tampoc no posseïa carismes particulars ni apareixia important a la vista dels altres. No era famós i tampoc no es feia notar, els Evangelis no recullen ni una sola paraula seva. No obstant això, amb la seva vida ordinària, va realitzar una cosa extraordinària als ulls de Déu.

Déu veu el cor (cf. *1 Sam 16,7*) i en sant Josep va reconèixer un cor de pare, capaç de donar i generar vida en la quotidianitat. Les vocacions tendeixen a això: a generar i regenerar la vida cada dia. El Senyor vol forjar cors de pares, cors de mares; cors oberts, capaços de grans impulsos, generosos en el lliurament, compassius en el consol de l'angoixa i fermes en l'enfortiment de l'esperança. Això és el que el sacerdot i la vida consagrada necessiten, especialment avui, en temps marcats per la fragilitat i els sofriments causats també per la pandèmia, que ha suscitat incertesa i por sobre el futur i el mateix sentit de la vida. Sant Josep ve al nostre encontre amb la seva mansuetud, com a sant de la porta del costat; al mateix temps, el seu fort testimoni pot orientar-nos en el camí.

Sant Josep ens suggereix *tres paraules clau* per a la nostra vocació. La primera és *somni*. Tots en la vida somien a realitzar-se. I és correcte que tinguem grans expectatives, metes altes abans que objectius efímers -com l'èxit, els diners i la diversió-, que no són capaços de satisfer-nos. De fet, si demanéssim a la gent que expressés en una sola paraula el somni de la seva vida, no seria difícil d'imaginar la resposta: "amor". És l'amor el que dóna sentit a la vida, perquè revela el seu misteri. La vida, en efecte, només es té si es dóna, només es posseeix veritablement si es lliura plenament. Sant Josep té molt a dir-nos pel que fa a això perquè, a través dels somnis que Déu li va inspirar, va fer de la seva existència un do.

Els Evangelis narren quatre somnis (cf. *Mt 1,20; 2,13.19.22*). Eren crides divines, però no van ser fàcils d'acollir. Després de cada somni, Josep va haver de canviar els seus plans i arriscar-se, sacrificant els seus propis projectes per secundar els projectes misteriosos de Déu. Ell va confiar-hi totalment. Però podem preguntar-nos: "Què era un somni nocturn per dipositar-hi tanta confiança?". Tot i que en l'antiguitat se li prestava molta atenció, seguia essent

poc davant la realitat concreta de la vida. Malgrat tot, sant Josep es va deixar guiar pels somnis sense vacil·lar. Per què? Perquè el seu cor estava orientat cap a Déu, ja estava predisposat cap a Ell. A la seva vigilant "oïda interna" li era suficient un petit senyal per reconèixer la seva veu. Això també s'aplica a les nostres crides. A Déu no li agrada revelar-se de forma espectacular, forçant la nostra llibertat. Ell ens dóna a conèixer els seus plans amb suavitat, no ens enlluerna amb visions impactants, sinó que es dirigeix a la nostra interioritat delicadament, apropant-se íntimament a nosaltres i parlant-nos per mitjà dels nostres pensaments i sentiments. I així, com va fer amb sant Josep, ens proposa metes altes i sorprenents.

Els somnis van conduir Josep a aventures que mai no hauria imaginat. El primer va desestabilitzar el seu festeig, però el va convertir en pare del Messies; el segon el va fer fugir a Egipte, però va salvar la vida de la seva família; el tercer anunciava el retorn a la seva pàtria i el quart li va fer canviar novament els seus plans portant-ho a Natzaret, al mateix lloc on Jesús havia de començar la proclamació del Regne de Déu. En totes aquestes vicissituds, la valentia de seguir la voluntat de Déu va sortir-ne victoriosa. Així passa en la vocació: la crida divina sempre impulsa a sortir, a lliurar-se, a anar més enllà. No hi ha fe sense risc. Només abandonant confiadament a la gràcia, deixant de banda els propis plans i comoditats es diu veritablement "sí" a Déu. I cada "sí" dóna fruits, perquè s'adhereix a un pla més gran, de què només albirem detalls, però que l'Artista diví coneix i tira endavant, per fer de cada vida una obra mestra. En aquest sentit, sant Josep representa una icona exemplar de l'acollida dels projectes de Déu. Però la seva acollida és activa, mai renúncia ni es rendeix, «no és un home que es resigna passivament. És un protagonista valent i fort »(Carta ap. *Patris corde*, 4). Que ell ajudi a tots, especialment als joves en discerniment, a realitzar els somnis que Déu té per a ells; que inspire la iniciativa valenta per dir "sí" a el Senyor, que sempre sorprèn i mai no decep.

La segona paraula que marca l'itinerari de sant Josep i de la seva vocació és servei. Es desprèn dels Evangelis que va viure enterament per als altres i mai per a si mateix. El sant Poble de Déu l'anomena espòs castíssim, revelant així la seva capacitat d'estimar sense retenir res per a si. Alliberant l'amor del seu afany de possessió, es va obrir a un servei encara més fecund, la seva cura amorosa s'ha estès al llarg de les generacions i la seva protecció sol·lícita l'ha convertit en patró de l'Església. També és patró de la bona mort, ell que va saber encarnar el sentit oblatiu de la vida. No obstant això, el seu servei i els seus sacrificis només van ser possibles perquè estaven sostinguts per un amor més gran: «Tota vocació veritable neix del do de si mateix, que és la maduració del simple sacrifici. També en el sacerdot i la vida consagrada es requereix aquest tipus de maduresa. Quan una vocació, ja sigui en la vida matrimonial, cèlibe o virginal, no assoleix la maduresa del lliurament de si mateixa deturant-se només en la lògica del sacrifici, llavors en lloc de convertir-se en signe de la bellesa i l'alegria de l'amor corre el risc d'expressar infelicitat, tristesa i frustració» (*ibíd.*, 7).

Per a sant Josep el servei, expressió concreta del do de si mateix, no va ser només un ideal elevat, sinó que es va convertir en regla de vida quotidiana. Ell es va esforçar per trobar i adaptar un lloc perquè naixés Jesús, va fer el

possible per defensar-lo de la fúria d'Herodes organitzant un viatge sobtat a Egipte, es va afanyar a tornar a Jerusalem per buscar Jesús quan s'havia perdut i va mantenir la seva família amb el fruit del seu treball, fins i tot en terra estrangera. En definitiva, es va adaptar a les diverses circumstàncies amb l'actitud de qui no es desanima si la vida no va com ell vol, amb la *disponibilitat* de qui *viu per a servir*. Amb aquest esperit, Josep va emprendre els nombrosos i sovint inesperats viatges de la seva vida: de Natzaret a Betlem per al cens, després a Egipte i de nou a Natzaret, i cada any a Jerusalem, amb bona disposició per a enfrontar-se en cada ocasió a situacions noves, sense queixar-se del que passava, disposat a donar un cop de mà per arreglar les coses. Es podria dir que era la *mà estesa* del Pare del cel cap al seu Fill a la terra. Per això, no pot sinó ser un model per a totes les vocacions, que estan cridades a ser les *mans diligents del Pare* per als seus fills i filles.

M'agrada pensar llavors en sant Josep, el custodi de Jesús i de l'Església, com a *custodi de les vocacions*. La seva *atenció en la vigilància* procedeix, en efecte, de la seva disponibilitat per a servir. «S'aixecà, prengué de nit l'infant i la seva mare» (Mt 2,14), diu l'Evangeli, assenyalant la seva promptitud i dedicació a la família. No va perdre temps analitzant el que no funcionava bé, per no detreure'l a qui tenia al seu càrrec. Aquesta cura atenta i sol·lícita és el signe d'una vocació realitzada, és el testimoni d'una vida tocada per l'amor de Déu. Quin bonic exemple de vida cristiana donem quan no perseguim obstinadament les nostres pròpies ambicions i no ens deixem paraitzar per les nostres nostàlgies, sinó que ens ocupem del que el Senyor ens confia per mitjà de l'Església! Així, Déu vessa sobre nosaltres el seu Esperit, la seva creativitat; i fa meravelles, com en Josep.

A més de la crida de Déu -que compleix els nostres *somnis* més grans- i de la nostra resposta -que es concreta en el *servei* disponible i la cura atenta-, hi ha un tercer aspecte que travessa la vida de sant Josep i la vocació cristiana, marcant el ritme de la quotidianitat: la *fidelitat*. Josep és l'«home just» (Mt 1,19), que en el silenci laboriós de cada dia persevera en la seva adhesió a Déu i als seus plans. En un moment especialment difícil es posa a "considerar totes les coses" (cf. v. 20). Medita, reflexiona, no es deixa dominar per la pressa, no cedeix a la temptació de prendre decisions precipitades, no segueix els seus instints i no viu sense perspectives. Ho cultiva tot amb paciència. Sap que l'existència es construeix només amb la contínua adhesió a les grans opcions. Això correspon a la laboriositat serena i constant amb la qual va exercir l'humil ofici de fuster (cf. Mt 13,55), pel qual no va inspirar les cròniques de l'època, sinó la vida quotidiana de tot pare, de tot treballador i de tot cristià al llarg dels segles. Perquè la vocació, com la vida, només madura per mitjà de la fidelitat de cada dia.

Com s'alimenta aquesta fidelitat? A la llum de la fidelitat de Déu. Les primeres paraules que sant Josep va escoltar en somnis van ser una invitació a no tenir por, perquè Déu és fidel a les seves promeses: «Josep, fill de David, no tinguis por» (Mt 1,20). *No temis*: són les paraules que el Senyor et dirigeix també a tu, estimada germana, i a tu, estimat germà, quan, fins i tot enmig d'incerteses i vacil·lacions, sents que ja no pots postergar el desig de lliurar-li la teva vida. Són les paraules que et repeteix quan, allà on et trobis, potser enmig de proves

i incomprendions, lluites cada dia per complir la seva voluntat. Són les paraules que redescobreixes quan, al llarg del camí de la crida, tornes al teu primer amor. Són les paraules que, com una tornada, acompanyen el qui diu que sí a Déu amb la seva vida, com sant Josep, en la fidelitat de cada dia.

Aquesta fidelitat és el secret de l'alegria. A la casa de Natzaret, diu un himne litúrgic, hi havia «una alegria límpida». Era l'alegria quotidiana i transparent de la senzillesa, l'alegria que sent qui custodia el que és important: la proximitat fidel a Déu i al proïsme. Que bonic seria si la mateixa atmosfera senzilla i radiant, sòbria i esperançadora, impregnés els nostres seminaris, els nostres instituts religiosos, les nostres cases parroquials! És l'alegria que desitjo per a vosaltres, germans i germanes que generosament heu fet de Déu el somni de les vostres vides, per servir-lo en els germans i en les germanes que us han estat confiats, mitjançant una fidelitat que és ja en si mateixa un testimoni, en una època marcada per opcions passatgeres i emocions que s'esvaeixen sense deixar alegria. Que sant Josep, custodi de les vocacions, us acompanyi amb cor de pare.

Roma, a St. Joan del Laterà, 19 de març de 2021, Solemnitat de Sant Josep

Francesc